

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6. poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemai nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 214.

▽ Ljubljani, v ponedeljek 21. septembra 1891.

Letnik XIX.

Pomenljive izjave.

I.

Na shodu katoliško-političnega društva za kraljevino češko dné 8. t. m. je grof Karol Schönborn v svojem govoru naglašal, da je jeden prvih vzrokov propada staročeške stranke, ker je zane-marjala verska vprašanja, premalo se ločila od načel liberalizma, ki je oče radikalizma, in tako imela preslabo moralno moč, da bi se uspešno branila proti radikalni stranki. Nova katoliško-politična stranka na Češkem v prvi vrsti sicer ni potrebna, pač pa jedna močna katoliško-konservativna stranka, v kateri naj bi se združili vsi stanovni češkega naroda.

Nova katoliško-politična stranka bi potrebovala mnogo časa, predno bi se vkoreninila, ob jednem pa bi veliko škodila staročeški stranki. Prisiljeni pa bomo ustanoviti tako stranko, ako se staročeška stranka v kratkem ne reformuje in v tem naznačenem smislu nam približa, kajti v tem slučaju propade staročeška stranka, ker bi se vsa mladina pridružila odločnejšima strankama, in sicer nekateri nam, drugi pa Mladočehom. Srednja stranka je sedaj neumestna, kmalu bode ta mogoča le dve: radikalna, ki je pri volitvah zmagala staročeško, in versko-konservativna, ki ima še trdno podlago, večjo moč in vedno napreduje na poti svobode, samostalnosti in obnega blagra.

Na te besede odličnega češkega politika je staročeška „Politik“ odgovorila jako mrzlo. Mej drugim pravi: „V prvi vrsti izjavimo, da staročeška stranka ni bila in ni v načelnem nasprotju s katoliško stranko, in čudno se nam zdi, da nam konservativci odpovedó svoje zavezništvo. Staročeši ne morejo opustiti svoje stare organizacije. Kot narodna stranka se je morala staročeška stranka

braniti narodne koristi in to mora biti tudi v prihodnje nje glavna naloga. Cerkevne koristi ne morejo biti glavna naloga staročeške stranke, ker na Češkem hierarhija sama dovolj odločno zagovarja katolicizem, tako, da staročeški stranki tega ni treba. Staročeška stranka „je zmerno-liberalna“ ki na vse strani obsoja ekstreme.“

O verski šoli piše „Politik“: „Kar se tiče verske šole, je staročeška stranka pomagala v tem oziru zboljšati razmere, ker je glasovala za šolsko novelo. Tudi v drugih vprašanjih je staročeška stranka podpirala cerkvene koristi. . . . Staročeška stranka zelo spoštuje verske ideje in duhovščino, ki je bila od nekdaj jeden glavnih stebrov narodne stranke, in bode tudi v prihodnje po svojih močéh podpirala na Češkem katoliško cerkev, vendar ostane njena glavna naloga narodno vprašanje. Taka stranka, kakoršno si želi grof Schönborn, bode tedaj mogoča, ko bode našemu narodu izpolnjeni vsaj dve tretjini skromnih željâ in se mu ne bode treba boriti za golo življenje. Do tedaj pa mora ostati narodna stvar na prvem mestu. Stranka, ki bi narodno vprašanje postavila v drugo vrsto, med češkim narodom nema obstanka.“

„Politik“ tudi naglašá, da bi bilo na škodo šoli, cerkvi in narodu, ko bi ves vpliv v ljudski šoli dobili duhovniki. Ta list je menda že pozabil, kaj so avstrijski škofje zahtevali v svoji izjavi, katero je kardinal grof Schönborn dné 12. marca 1890 predložil gospodski zbornici. Točka 5. dotične izjave se glasi: „Gledé na nadzorstvo katoliških ljudskih šol in učiteljskih pripravnic treba je katoliški cerkvi dati priliko, da njih verski značaj vsestransko in izdatno zavaruje in pospešuje po svojih zakonito nastavljenih organih.“

Tu se imenujejo le katoliške šole, dalje pa izjava ne govori o „vsem vplivu“ in „vsem nad-

zorstvu“. Tudi med nami so, ki vedno kvasijo o „mežnarjih“ itd., a gotovo še prečitali niso Liechtensteinovega načrta, niti dotične škofovske izjave.

Borba za slovensko šolo.

S Koroškega, dné 14. sept.

(Konec.)

Kako se je po ukazu od dné 2. februarija t. l. prenaredel učni načrt za slovenščino, o tem se je tudi v tem listu že obširneje govorilo. Reč je taka, da se ž njo ne more sprijazniti nihče, ki mu je le količkaj še pri srcu slovensko-narodna stvar. Zatorej tudi nova naredba nikjer ni našla priznanja, — od vseh strani so dohajale vesti, kako je z novo naredbo nezadovoljno ljudstvo.

Odgovor deželnega šolskega sveta, ki se je neljubega mu priziva na tak način znebil, je zanimiv in pomenljiv tudi zaradi tega, ker je ravno ta deželni šolski svet prej občini priznal pravico, rekurirati na vis. ministerstvo, — a zdaj je zopet on zabilil priziv!!

Vedeli so gospodje, da se mora ministerstvo prepričati o nezakonnosti naših šolskih uredeb, in zato pritožbe niso odposlali na Dunaj. Pač lahko sredstvo, izbežiti se neljubih prosilcev, — a taka sredstva se dadó rabiti le v „liberalnem“ (?) Korotanu!

Krajni šolski svet vogrški obrnil se je potem dné 25. marea t. l. naravnost do vis. učnega ministerstva z vlogo, v kateri se pritožuje, da deželni šolski svet priziva ni predložil ministerstvu, „ker se prosilec ne more vzeti pravica, da njihovi prizivi pridejo do najvišjega mesta.“

Pa tudi na to vlogo krajni šolski svet do današnjega dné ni dobil odgovora.

Kakor smo prej omenili, vredil je nov učni načrt šolski pouk na naših šolah tako, da naj bode

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoški spisal A. de Lamotte.

(Dalje.)

„Naprej!“ veli O'Brien.

„Naprej!“ velé poveljniki. — Diplar stopi v prvo vrsto in gredé igra „Erin go bragh“, narodno pesem, ki Irca navduši in njegovo roko oboroži.

Oranjeci so se bili pri mostu zbrali, da bi jim ovirali pot, a vidéč toliko število katoličanov, odrinili so takoj nazaj.

Niti jeden kamen ni pal tisti dan, niti jedne zaloge niso jim katoličani oropali. — Doktor nakupi še torbo polno jedil ter se s prijateljema napoti navzdol proti morskemu obrežju, h kraju, na katerem so velike bazaltove pečine, koje neprenehoma pere morsko valovje.

Ko so dospeli v pusto, z grmovjem obraščeno dolinico, prižgé doktor majhno svetilnico, spleza po zeló strmém potu navzgor, odgrne kupček trsja in brinja ter pokaže luknjo, ki je imela jeden meter v preméru ter pravi: „Tu je!“

„Tukaj palača?“ smeje se Firebrand. „Vhod ne obeta dosti!“

„Ljudi se ne sodi po obleki in palač ne po vhodih!“ pravi doktor. „Sledita mi, a pazita pred vsem na svoji glavi!“

Vhod se je hitro nagnil ter se vlekél kakih 30 metrov dalje navzdol. Potem se je razdelil in razširil v precej visoko preddvorano z lepimi kapniki, ki so se v vseh barvah spreminjali, ko je doktor posvetil va-nje.

„Ah, to je res krasno!“ vsklikne Jan.

„Dobro; ti si vedno enak, Jan!“ smeje se doktor. „Poprej si že zabavljaj, a sedaj si poln občudovanja uboge sobice. Čakaj, videl boš še kaj drugega, le potrpi!“

Potem prižgé vsakemu svojo bakljo ter ju vede dalje. Dospeli so v sobano „sinov noči“. Tu je bil prostran prostor, kojega so mejile ob vseh straneh vrste kristalnih stebrov, v ozadju pa se je videlo „nebo“, v obliki vrbe žalostinke, ki je bila posuta s kristalnimi biseri; to je bila dvorana sodnikov. Tla so bila od črnega bazalta, stene pa so dičili kapniki-stalaktiti. Na najskrajnejših koncih imela je krasni zagrinjali, za katerima je opazovalec zagledal blesteče se klade, ki so delale vtis, kakor bi gledal na podnožjih stoječe sohe. Druga jama je imela potok najčistejše prozornosti. Začudenjem zapazi Peter v drugi bazaltovi jami poleg sten dolgo vrsto majhnih sočkov; tudi je bila tu spalnica in napósled kuhinja, v kateri je dim očrnil visoke stebre.

„Kako ti je všeč bivališče kralja gorskih vil?“ vpraša doktor.

„Nikoli nisem še kaj takega videl,“ odgovori

Jan: „čudim se le, da ni te jame v moji potni knjigi omenjene.“

„Mene to ne čudi, ker sem jo jaz našel.“

„In zakaj je niste razglasili?“

„Niti te, niti mnogo drugih, ki sem jih našel, nisem razglasil, ker mi je ljubša dobra shramba za strelni prah in orožje, nego prazna slava!“

„Gotovo,“ pritrdi Peter, „ali zdi se mi, da tej jami nekaj manjka, kar bi bilo za varnost njenih obiskovalcev neobhodno potrebno.“

„Česa pa?“

„Izhoda, da bi se moglo po njem uiti, ko bi bil vhod zaseden.“

Doktor se nasmeji. „Ljubi Peter, vidim, da ste ravno tako pameten, kakor srčan. Prav imate, ta palača je sicer dobra shramba, a nikakor ne pripravna za zavetišče. K sreči pa imamo drugje take jame, kojim ničesa ne manjka!“

„Ali so samo vam znane?“

„Meni in mojim zaupnikom, rodoljubom, ki izdeljujejo strelni prah, katerega imamo že precej; tri leta že delujem. A o tem ne bomo govorili; glejmo najprej, da utolažimo lačne želodce. — Privzdigni ta kamen!“ veli doktor Amerikancu.

Ta stori, a se čudom začudi, ko zagleda novo jamo, polno oglja in suhe šote.

„Peter, vzemite izza alabastrove stene vse drugo, česar potrebujemo!“ veli doktor.

Prvi dve leti slovenščina učni jezik, od tretjega leta začenši pa le učni predmet, ki se poučuje po tri ure na teden.

S to naredbo se Slovenci nikdar ne morejo zadovoljiti, ker ne ustreza našim opravičenim zahtevam, in ker se po njej slovenski otroci mnogo več obremenijo, nego nemški.

Tudi krajni šolski svet vogrški, kakor stariši učencev, so se odločno izrekli proti tej novi vredbi. Vsled tega je bil zopet deželni šolski svet nevoljen in zahteval je od krajnega šolskega sveta pojasnila, zakaj na ljudski šoli vogrški noče vpeljati novega učnega načrta, — oziroma zakaj se ne uvedejo za slovenščino določene tri ure?

Krajni šolski svet je odgovoril dne 24. maja t. l. tako-le: „Slavni c. kr. okrajni šolski svet! Ravna se po tamošnjem ukazu dne 7. maja 1891, dobljenem dne 22. maja 1891, podviza se podpisani krajni šolski svet to-le odgovoriti: Krajni šolski svet vogrški in občinski zastop blatski vložila sta že dne 20. novembra 1889. leta pri visokem deželnem šolskem svetu prošnjo, naj se vredi jezikovni pouk v ljudski šoli vogrški tako, da se prva tri leta poučuje samo le v slovenskem jeziku, nemščina pa bodi od od četrtega leta začenši obvezni učni predmet.“

Ko je vis. c. kr. deželni šolski svet na to prošnjo dne 21. junija 1890 nepovoljno odgovoril, bil je krajni šolski svet v zvezi z občinskim zastopom v Blatu primoran, napraviti priziv na vis. c. kr. učno ministerstvo. Vis. c. kr. šolski svet pa po svojem naznanilu dne 18. februarja 1891, števil. 1932, tega priziva ministerstvu ni predložil, in zaradi tega napravil se je nov priziv naravnost na c. kr. učno ministerstvo.

Ta drugi priziv odposlal se je dne 26. marca rekomandiran vis. c. kr. ministerstvu, pa doslej sémkaj ni došla nobena rešitev.

Po tamošnjem ukazu dne 24. februarja t. l. imel je tukajšnji krajni šolski svet začetkom marca sejo, v kateri se je obravnavalo o novem učnem načrtu, in h kateri seji so prišli udje krajnega šolskega sveta pa stariši otrok, ki obiskujejo šolo.

Ker pa učni načrti, po kojih se slovenski otroci starišev, ki to izrečno želijo, poučujejo tri ure na teden v svoji materinščini, in sicer vselej ob koncu šolskega pouka, ne ustrezajo željam starišev in se ne vjemajo z zahtevami, izrečenimi v prizivu zastopnikov šole in občine, — razšli so se pri seji zbrani odborniki ter stariši šolarjev brez ukrepanja mirno in tiho domov, ter upajo, da bode pri vis. c. kr. ministerstvu vloženi priziv imel kaj uspeha.

Tako je stanovitni in o visoki svoji nalogi prepričani šolski svet vogrški krepko in pravilno odgovarjal. Ta vloga nam ob enem podá kratko potezo borbe vrle občine za slovensko šolo! Žal, ostali so, kakor v Sentjakobu, tudi v Vogrčah vsi napori vrlih domoljubov doslej brezuspešni.

Dne 23. julija t. l. je imel c. kr. okrajni glavar iz Velikovca na višji ukaz v Vogrčah obravnavo s stariši otrok, pri kateri obravnavi se mu je po-

Ta vzame bakljo in si posveti za zagrinjalo; tu zagleda kotel, vrč, nože, vilice in drugo pripravo.

Kmalu je polnil za lačne prijeten duh pečenega mesa vso kuhinjo.

„Saj bi lahko v obednici večerjali,“ dé smehljaje doktor, „a mislim, da bo prijetnejše tu pri ognju. Mramornata miza bo dovolj velika štirim osebam.“

Samo jeden ne bo kroznika imel, ker so samo trije tu,“ pravi Jan.

„Saj smo le trije,“ opomni Peter; „drugače, ako nas Nj. Veličanstvo, kralj gorskih vil počasti s svojo navzočnostjo.“

„To bi bilo lahko!“ odgovori Irvinghton.

„Ne čudilo bi me po vsem, kar sem danes že doživel,“ pravi Peter.

„Nadejam se, da se bo Nj. Veličanstvo dalo naznaniti,“ kliče Jan, „in da nas ne bo pustil čakati, ker bi se večerja —“

Ni še končal stavka, ko se začuje zategnjeno, strašno vršenje.

„Kralj gre, gospóda moja, kralj!“ zakliče Irvinghton, potem pa trikrat počasno udari na zve-nečo mramorno ploščo.

Preteklo je nekaj minut in votlina, po kateri se iz hodnika stopi v kuhinjo, zasveti se v rudečih žarkih; sredi rudečega kroga prikaže se črna, kosmata prikazen.

(Dalje sledi.)

srečilo, tamošnje kmete prisiliti do tega-le sklepa: „Prva tri leta se sme le slovenski poučevati; od od četrtega šolskega leta naprej pa je učni jezik nemški in slovenski; — po novem načrtu za slovenščino določene tri ure pa odpadejo.“

Obžalovati je, da so se kmetje dali primorati k temu sklepu, ker je deželni šolski svet po tej „primerni obravnavi“ zopet prepredil ugodno rešitev priziva šolske občine vogrške od strani vis. učnega ministerstva.

Vprašanje je pa še, bode li omenjeni sklep z dne 23. julija prišel v šoli tudi v veljavo. Če pride v veljavo, znali bodo nasprotniki oni odstavek, ki govori o nemškem učnem jeziku, že tako zaviti, da se bo v šoli odslej kakor prej ponemčevalo! Otroci bodo se prva tri leta morda poučevali v slovenskem jeziku, a poznejša leta se bo po šoli zopet kakor sedaj ošabno šopirila nemščina, — za slovenščino ne bode več prostora, in otroci bodo še to pozabili, česar so se prej naučili!

Občudovanja vredni so pa naši vrli možjé, pravi korenjaki kremenitega značaja, ki stojé za stvar domovinsko neomahljivi, kakor naše Karavanke, da jih vse nakane zvitih nasprotnikov ne morejo zmotiti! Borili so se moško za slovensko šolo, — žal, doslej brez zaželenega uspeha. Vsak rodoljub mora pa s spoštovanjem imenovati imena rojakov šentjakobske in blatsko-vogrške občine, — vstrajnih borilcev za katoliško slovensko šolo!

Da jih v tej borbi le posnemajo vsi domoljubi po širnem Korotanu, tedaj smemo upati, da se bodo i koroškimi Slovincem vremena zjasnila, — vkljub zaprekam nemškutarskih liberaluhov! V to pomozí Bog in sreča junaška! —rn—

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. septembra.

Notranje dežele.

Zbor katoliških moških društev za Severno Češko. Predzadnja nedeljo je bilo zborovanje zveze katoliških moških društev za Severno Češko. Na shodu se je razpravljalo o kristijanski odgoji in kristijanskih načelih v življenju, dobrih in slabih časnih, o stanju obrtnišva, zahtevah kristijansko-socijalne obrtne reforme. Jeden govornikov je posebno dobro osvetil škodljiva načela liberalizma in socijalnih demokratov. Nekateri navzoči socijalni demokratje skušali so govornika motiti. Ko jih je pa pozneje govornik pozval, da naj le poskusijo ovreči, kar je on govoril, so pa molčali.

Povišanje potrebščin za vojsko. Te dni vrše se na Dunaju posvetovanja v skupnem državnem budgetu. Da vojni minister zahteva nove svote za vojsko, je tudi gotovo. Oficijozni „Fremdenblatt“ zopet dokazuje, da je treba povišati vojni budget. Živež se je podražil, za brezdimni smodnik treba novih izdatkov, število častnikov se more pomnožiti. Povišanju vojnega proračuna upirata se avstrijski in ogerski finančni minister. Posebno poslednji se jako protivi vsakemu povišanju. Pričakovati pa ni, da bi se ugovori finančnih ministrov posebno uvažali. Nekaj se bode vsekako vojni budget povišal, četudi ne toliko, kolikor bi rad vojni minister.

Liberalni časopisi v Avstriji. Sedaj so se jeli liberalni časopisi ravšati in kavšati mej seboj. Zavijanje dunajskih liberalnih glasil, ki bi rada protisemite proglasila za veleizdajce, že preseda nekaterim provincijalnim liberalnim glasilom. Graška „Tagespost“ in „Tiroler Tagblatt“ v poslednjih številkah obsojata postopanje dunajskih liberalnih listov. To je pač veselo znamenje, če bodo liberalci sami spoznali, da ni vse resnica, kar pišejo židovska glasila. Da bi le to spoznavanje napredovalo, kajti s tem bi židje zgubili mnogo svoje sile. Zares sramotno je že, da v Avstriji skoro le židje delajo javno mnenje. Veliki dunajski židovski listi se kaj izmislijo proti katoliški cerkvi ali pa proti kakim konservativnim stranki, in provincijalni liberalni listi to brž poberó in sporočé svojim čitateljem. In tako se dela javno mnenje na škodo državi in prebivalstvu.

Rusini. Znano je, da se je na nekem shodu več rusinskih žensk izreklo, da bi se ženskam dovolilo študirati na velikih šolah. Mladorusinski list „Dilo“ pa sedaj dobro razsvetljuje te ženske težnje. Rusini nemajo sedaj še nobene deklishe šole. Najprej je treba pač skrbeti za druge ženske šole, še le potem se bode govorilo o tem, ali bi se jim dovolilo pohajati vseučilišče. Mladorusinskemu listu mi povsem pritrjujemo, pristavljamo pa še, da se nam sploh ne vidi potrebno, da bi se ženske pečale z visokimi študijami.

Ogersko. Minister za nauk in bogočastje grof Csáky je naročil šolskim nadzornikom, da naj na vseh državnih učiteljskih, ljudskih in trgovskih šolah praznujejo stoletnico velikega reformatorja grofa Štefana Szécheny-ja. Te slavnosti vrše se

danes. Grof Štefan Szécheny je pravi začetnik onih škodljivih liberalnih idej, ki so 1848. leta privede do revolucije, pozneje pa pripomoglé, da je dežela prišla v roke židom. Grof Štefan Szécheny sam je na stare dni obžaloval svoje nauke, s katerimi je bil spraval domovino v nesrečo. Spomin tega moža pa ukazuje minister praznovati po šolah. Iz tega je pač vidno, kak duh vlada v ogerskih vladnih krogih.

Vnanje države.

Ruskofrancoska zveza. V „Deutsche Revue“ je priobčil bivši nemški veleposlanik članek o ruskofrancoski zvezi. V njem dokazuje, da se Bismarck jako moti, če misli, da Nemci nemajo nobenega interesa v orijentu. Ruski generali že dolgo trdijo, da v Carigrad pelje pot čez Dunaj. To se pravi z drugimi besedami: Rusi morajo razrušiti Avstrijo, če hočejo stalno si prilastiti Carigrad. Nemcem pa ni vse jedno, ali je njih južni sosed prijazna njim Avstrija, ali pa Rusija. Utemeljena ni misel, da bode Rusija že izkrcavala pri Carigradu. Opomogla se bode zopet in dalje prodirala. Če so Francozi slepi, da ne vidijo nevarnosti, ki preti od Rusije, Nemci ne smejo biti. Rusija hoče gospodovati v Aziji in Evropi. Francozi bodo že spoznali, da bode zveza z Rusijo za-nje predragá.

Rusija. Odlikovan je za svoje zasluge tudi veleposlanik v Berlinu Pavel Suvalov, in sicer z redom svetega vladimirja I. vrste. Če ima to odlikovanje kak političen pomen, nam kaže, da odnošaji mej Nemčijo in Rusijo neso tako papeti, kakor žele v Parizu. Pavel Suvalov prištevati se mora ruskim diplomatom, ki so bili vedno za prijateljstvo z Nemčijo. S tem odlikovanjem je Rusija menda malo hotela popraviti slab vtis, kateri je v Berlinu napravil pohod v Kronstadtu. — Berolinska „Kreuzzeitung“ se pritožuje, da se se v Rusiji tako odstranjujejo nemške šole. V Peterburgu je 40.000 v Moskvi pa 20.000 Nemcev, pa vendar nečesto dovoliti nemških šol. Berolinski konservativni list bi pač bolje storil, da bi doma se malo okrog ozrl. Na sto tisoče Poljakov v zapadni Nemčiji nima nobene poljske šole. Nemcem se pač malo spodobi pritoževati se o zatiranju narodnosti.

Nemčija. Več vojakov! Ta glas prihaja tudi iz Nemčije. „Kölnische Zeitung“ opozarja na to, da neso meje dobro zavarovane proti Rusiji. Zaradi tega je treba, ga se pomnoži število vojakov, posebno ob ruski meji. Pričakovati je, da v kratkem vlada tudi v Nemčiji predloži kako predlogo o pomnoženju vojske.

Švedija. V Gothenburgu na Švedskem se je te dni otvorilo novo svobodno vseučilišče. To vseučilišče se je osnovalo samo s pomočjo zasebnikov. Leta 1864 sta že dva meščana darovala 600.000 kron. Potem so pa še drugi domoljubi darovali znatne svote. Do leta 1887 se je nabralo 1.740.000 kron. Takih dobrotnikov bi bilo želeli katoliškemu vseučilišču v Solnogradu.

Izvirni dopisi.

iz Godoviča nad Idrijo, 18. septembra. Minul je dan, ki bode tukajšnjim župljanom brezdvomno ostal v najboljšem in najprijetnejšem spominu. In ta za vso godoviško faro presrečni dan je bil petek 11. septembra, ko so prevzvišeni naš nadpastir in knezoškof obiskali našo faro ter 53 otrokom podelili zakrament svete birme, katere že 14 let ni bilo pri nas. Pri tej priliki je naša fara dovolj jasno pokazala svojo vernost, neomejeno udanost in hvaležnost do prevzvišenega višjega pastirja. Obklela se je v nenavadno, tukaj še nepoznato, izvanredno praznično obleko, da kolikor najbolj mogoče dostojno vsprejme svojega vrhovnega gospoda. Vsa vas je bila v zastavah, mlaj je stal poleg mlaja, baje okoli sto mlajev, med njimi pravi orjaki; bil je videti zares smrekov drevored od slavoloka pri vhodu do slavoloka konci vasi. Posebno okusno narejen je pa bil vhod v cerkev in v župnišče, tako da so skozi našo vas potujoči tujei kar strmeli nad vso to lepoto. Na Logu, kjer je stal slavolok, nakinčen z zelenjem in s primernim slavnost oznanjujočim napisom, so bili prevzvišeni pozdravljeni od preč. gosp. J. Rozmana, knezoškofijskega duhovnega svetovaleca in mestnega župnika pri sv. Jakobu v Ljubljani, našega rojaka in dobrotnika tukajšnje farne cerkve in ubogih, ki je v veliko veselje družih rojakov prihitel iz Ljubljane, da se udeleži te izvanredne slavnosti; nadalje od domačega gospoda župnijskega oskrbnika, ključarjev in srenjskega odbora. Po kratkem pozdravu in odzdravu se prevzvišeni pripeljejo okoli pol devete ure v našo vas med zvonjenjem in gromečim strelom, kjer jih je pri vhodu tik slavoloka pričakovalo mlado in staro klečé. Ob 9. uri je bil slovesen sprevod v cerkev, kjer se je po dokončanih molitvah pričela sveta maša, na to pridiga, izpraševanje otrok, sveta birma, molitve za verne mrtve in naposled so si ogledali prevzvišeni še našo cerkev in njeno opravo. Po obedu in oddihljeju v župnem dvorcu

so prevzvišeni s svojim spremstvom šli še v farno cerkev, kjer se je zopet sešlo mnogo ljudstva. Okoli 6. ure odpeljali so se prevzvišeni proti Hotedršici, spremljani do tje od več gg. duhovnikov. K sklepu pa rečem: Ta dan nam ostane v trajnem spominu, prevzvišeni pa naj bodo o naši fari prepričani, da so po vsem resnične besede napisane pri slavoleku koncem vasi: Tu puščeč udan in veren rod — O vzemi blag spomin od tod!

Z Gorenjskega, 16. septembra. Vsak dan sem pričakoval, da bode kdo v „Slovenca“ opisal petindvajsetletnico, katero so dné 18., 19. in 20. avg. v Vodica h praznovali gg. duhovniki, ki so bili posvečeni l. 1866. Ker tega ni storil nihče, dovolite meni malo prostora.

Sošli smo se stari prijatelji-sošolci v krasno ležečih Vodica h, pozdravljeni z zvonjenjem in gromom topičev. Pričakovala nas je množica župljanov ter spremila v cerkev, kjer smo počastili Najsvetejše. Ko smo stopile iz cerkve, nas je pozdravila z mičnim nagovorom in šopkom deklica z lepo vrsto svojih tovarišic pod vodstvom č. šolskih sester iz Repenj; v imeđu vseh se prvi zahvali domači g. župnik, nato g. dekan A. Rogač iz Hrušice v tržaški škofiji, ki je kot bivši sošolec na gimnaziji z nami slavil 25letnico.

Drugi dan 19. avgusta smo vsi darovali svete maše za umrle sošolce, g. Jakelj pa je opravil slovesni „requiem“, med katerim sta dva gg. učitelja vrlo lepo péla latinski. Ob 10. uri je bila slovesna sv. maša, katero je daroval g. dekan Rogač z azistencijo; udeležila se je šolska mladina in mnogo ljudstva. G. o. Metodij Poljanšek je v slavnostnem govoru opisaval delovanje duhovnikovo ter vspehujujal svoje tovariše k vstrajnosti do konca. Po govoru je domači g. župnik, pooblaščen iz Rima, podelil tovarišem apostolski blagoslov. Med sv. mašo je v resnici lepo pel domači, vrlo izvežbani pevski zbor.

Med obedom, katerega je priredil gostoljubni domači g. župnik, se je vršilo mnogo pri taki priliki običajnih napitnic; dušle so čestitke od preč. g. kanonika Marna iz Boh. Bistrice, od preč. g. dekana kamniškega, od č. g. Damijana Pavliča in od č. g. Stembergerja iz Hrušice. Na večer so se nekateri poslovili od prijateljev, ostali pa so šli drugi dan na Šmarno Goro. Naj še dostavim imena gg. jubilarov. Slavnosti so se udeležili gg.: Absec M., administrator v Hotiču; Bernard Valentin, administrator na Studencu; Gerjol Lovro, župnik v Laščah; Herbich Viljem, župnik v Šmartinem na Gor. Štajerskem; Jakelj Gregor, župnik v Goričah; Jaklič Josip, župnik v Dol. Vasi; Kepec Franc, administrator v Češnjicah; Koželj Mihá, kurat v Podkrajju; Kutnar Ignacij, župnik v Bučki; Lenasi Anton, kurat v Colu; Mohar Peter, župnik v Dragatušu; Pavlič Kozma, župnik v Sv. Križu pri Kostanjevici; Pečnik Valentin, administrator na Vranji Peči; o. Metodij Poljanšek, frančiškan v Brežicah; Rogač A., dekan v Hrušici; Zarnik Matija, župnik v Boh. Srednji Vasi; Žužek Simon, župnik v Vodica h. Odsojen je bil g. Ramoveš Jernej, župnik v Poljanah. Umrli pa so kot bogoslovci Močnik Matej; Juvan Jakob, Vrančič France, Čuber Ernst, o. Severin Theliam, Klofutar Janez, Žagar France, Pogorelec Andrej in Kurent Karol.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. septembra.

(Deželno- in državnozborna volitev v kranjskem veleposestvu) namesto pokojnega barona Tauffererja bode dné 19. oktobra, in sicer za državni zbor ob 9. uri dopoldne, za deželni zbor ob 3. uri popoldne. Vseh veleposestnikov je v seznamu 99.

(Odlikovanje.) Iz Idrije se nam poroča, da je včeraj mestni zastop v slovesni seji enoglasno imenoval zaslužnega gospoda Ivana Novaka, viteza Franc-Josipovega reda, rudniškega nadsvetnika, svojim častnim občanom. Kakor smo že sporočili, je priljubljen in velespoštovan gosp. Ivan Novak premeščen v Pflibram.

(Katol. tiskovno društvo) izreka vsem onim preč. gospodom trebanjskega dekanata, kateri so se pri konferenciji dné 14. sept. velikodušno spominjali naše družbe ter v podporo krščanskega tiska jej zložili lepo svoto — sto goldinarjev — najprisrčnejšo zahvalo. Bog plačaj!

(Šolske stvari.) Kakor se govori, je naučno ministerstvo imenovalo učiteljem petja in glasbe na

tukajšnjem c. kr. učiteljišču na mesto g. Ant. Nedveda nekega g. Sokola, pevovodjo v samostanu Melku. Novoimenovani gosp. učitelj nekda ni bil v terni in, dasi ima slovansko ime, ne zna nobenega slovanskega jezika. Mi ne umemo, kako bode mogel ta gospod poučevati v slovenskem petju in zakaj so se prezrli domači prosilci. Čudna jednakopravnost! — Na c. kr. strokovno šolo za lesni obrt v Ljubljani je iz Kraljevca premeščen gosp. Julij Springer, ki bode v najvišjem oddelku podučeval v rezbarstvu.

(Iz Rima) se nam poroča z dné 17. t. m.: Ta teden zbrani so v Rimu provincijali in gvardijani reda očetov minoritov. Izmed Slovencev navzoča sta dva: P. Alojzij Poljak, provincijal z Dunaja, in P. Klement Šalamun, gvardijan iz Ptujja. Za bodočega generala izvolili so si P. Lavrencija Caratellija iz Florencije. — Danes so dospeli v Rim španski romarji; tudi Francozov prišlo je že mnogo. Po mestu je promet vsled obilih tujcev že jako živahen. V soboto sprejeli bodo sv. oče, — ki se prav dobro počutijo, v avdijenci španske romarje; v nedeljo imeli bodo v baziliki sv. Petra slovesno sv. mašo.

(Iz Celovca) se nam poroča: Koroški nemšk konservativci (katerih je pa še po dnevu treba s svetilnico iskati!) ustanovili si bodo svojo lastno tiskarno. Doslej so se posluževali Mohorjeve tiskarne, ki jim je skozi dolga leta dobro in jako po ceni postregla. Sedaj pa se hočejo od nje ločiti, — kaj jim je za to pravi uzrok, — ne vémo. Pravijo, da s pomočjo nove tiskarne hočejo na noge spraviti nemško-konservativno stranko, — in ustanoviti list, ki bi izhajal trikrat na teden, če mogoče tudi tednik. Naše mnenje je pa, da nemški konservativci s tiskarno samo ne bodo mnogo pomogli svoji stranki. Ako tej hočejo pridobiti večje veljave (doslej faktično nemško-konservativne stranke na Koroškem ni), treba jim malo več delavnosti in vstrajnosti, nego so je kazali doslej!! Hic Rhodus, hic salta! Doslej se sploh niso nikjer pri nobeni volitvi resno potegnili za konservativno stvar, — odtod tudi naše neznosne razmere! Borbo zoper združeni nemško-liberalni mob prepuščali so Slovincem; — da ti osamljeni niso mogli vsega doseči, kar bi se dalo pridobiti, ko bi delovali z njimi i nemški konservativci, je pač umevno! — Kakšno je glasilo te takozvane nemško-konservativne stranke, — o tem danes raji molčimo! — Nemški liberalci pa še sami ne vedó, kaj naj bi rekli o novi tiskarni. Mnogo izmed njih se je izvestno veseló, ker v njej vidijo konkurenco Mohorjevi tiskarni, — drugim zopet je nevšeč, ker se bojé, da bi se po nji konservativna stranka utrdila in morda delala sitnosti doslej brezskrbnim našim liberaluhom! Da se ti z novo tiskarno nikakor nočejo sprijazniti, kaže že jako bombastičen in s starimi frazami nališpan članek celovskega liberalnega „intelligenz- (?) blatta“, ki kar besni proti našim nemškim konservativcem, katerim očita že veleizdajstvo, ker so prijatelji (?) Slovencev. Žal, da o tem velikem „prijateljstvu“ nemških konservativcev do nas Slovencev katero vohajo naši liberalci, ni ne duha ne sluha; kajti da bi bili konservativni Nemci res prijazni našim povsem opravičenim težnjam, — nemčurski liberalci ne bi bili s položajem na Koroškem tako zadovoljni, nego sedaj!!

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je opetovaje že daroval poučnih knjig deželne sodnije svetnik g. D. Pleškó. Ker smo pretekli dni zopet prejeli dragocen ták dar, izrekamo gospodu svetniku najtoplejšo svojo zahvalo.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Vrlo „Katol.-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“) je izdalo izvrstno pisano knjižico: „Schlusswort zur Ortsnamenforschung in Kärnten“, kot odgovor na brošuro arhivarja koroškega zgodovinskega društva gosp. A. pl. Jakscha: „Eine offene Antwort“. V tej knjižici je hotel namreč g. Jaksch, ki se v svojih spisih kaže čisto političnega zgodovinarja, odgovarjati na knjižico izdano po „Katol.-političnem društvu“: „Zur Ortsnamenforschung in Kärnten, ein Wort der Richtigstellung und Abwehr“, o kateri smo ob svojem času poročali cenjenim čitateljem. Toda g. „učenjaku“ Jakschu je spodletelo, in „Katol.-politično društvo“ mu je v pričujoči knjižici „Schlusswort“ vnovič prav pošteno zasolilo, kažoč nedoslednosti in mnoge hibe njegove. — Obširneje o knjižici še izpregovorimo. Za danes znamenito knjižico le priporočamo vsem rodoljubom v nakup, da se po

nji proučijo o dušnih razmerah koroških. Dobi se v A. Ravnecker-jevi bukvarni v Celovcu in v vseh slovenskih bukvarnah. Cena 30 kr. —rn—

(Česka in hrvatska razstava) sta nemškim liberalcem strašno hud trn v peti, — kar kaže posebno pisava nemških listov. Kakor da bi jih ta sijajni pojav slovanskega življa v Avstriji spravil ob vso pamet, zaletavajo se s smešno jezo v razstavi v zlati Pragi in belem Zagrebu. Od prvega židovsko-liberalnega lista na Dunaju do zadnjega zakotnega lističa v provinciji, — vse časnikarstvo, ki se zóve židovsko-nemško-liberalno, vse je proti temu razstavama, ki sta židovskim liberalcem le: „ein Tummelplatz ‚panslavistischer‘ Demonstrationen“!! Narodne slavnosti, ki se tam praznujejo, so jim le „nationaler Spectakel“!! Sevé, če se nemški „saengarji“, ali „turnarji“ zbirajo „ad majorem Germaniae gloriam“, da, bratec, potem je vse v redu, in jojmene tistemu nesrečnežu, ki bi temu imel kaj ugovarjati!! Če pa kako slovansko društvo praznuje eminentno domovinsko in lojalno slavnost, je to v očéh teh ljudij najmanj „staatsgefährlich“!! — Videti je, kakor da bi bili razstavi tem listom še dobro došli v takozvanem „času kislih kumar“, ker so s pravo slastjo padali čez vse dogodke, ki so se vršili na razstavah, ter z raznimi, čestokrat še neslanimi izmišljotinami o njih, mašili svoje predalet! Obžalovauja vredni so pa „razsodni bralci, ki si dadó dan na dan ponujati tako duševno hrano! — Nedavno sem slučajno dobil tak liberalen listič v roke, pa studilo se mi je nezaslanih psov in ostudne pisave, ki je navadna v teh listih! Res daleč so ti ljudje že dospeli s svojo oliko in omiko, s katero se inace dosti radi pobahajo. — Pred Prago in Zagrebom svaré, kakor da bi tam človek ne bil varen svojega življenja! Da pa glasovi teh ljudij vendar ne veljajo v Avstriji vse, kakor si oni sami domnevajo, pričajo nam presijajni uspehi praške in zagrebške razstave, — in tako je tudi prav! -z-

(Občinske volitve na Koroškem) so letošnjo jesen. Prevažne so ravno te volitve zlasti za koroške Slovence, ki morajo skrbeti, da si ohranijo stare narodne občine in priboré novih postojank. Zato se rodoljubi pripravljajo z vso močjo na občinske volitve, — a tudi nasprotniki ne mirujejo, in ker imajo večidel veliko moč v rokah ter najdejo na vseh straneh odprta vrata in mogočne zaveznike, uporabljajo lahko vse svoje sile proti naši stranki. Pa upati je, da bo naše slovensko ljudstvo storilo svojo narodno dolžnost, in kjer le mogoče otreslo se nenaravnih spon, t. j. nemčurskih županov in odbornikov. To je nujno želeli ne le v gmetno korist posameznih občin, temveč zlasti za napredek slovenske stvari na Koroškem! —rn—

(Novomeška čitalnica) priredi povodom imendne Nj. veličanstva cesarja Franca Josipa I. s sodelovanjem „Dolenjskega pevskega društva“ dné 3. oktobra ob 8. uri zvečer pevski koncert s sledečim plesnim venčkom. Poslana vabila veljajo kot vstopnice. Odbor.

(Nesreča.) Iz Škocijana pri Mokronogu se nam poroča: Dné 19. t. m. se je ponesrečila občasno postovana gostilničarka in posestnica Elizabeta Marjetič. Padla je s sedem metrov visokega hodnika ter se ubila.

(Proračun mesta Zagreba.) Kakor čitamo v „Obzoru“, prične proračunski odsek danes razpravo o mestnem proračunu za leto 1892. In v Ljubljani?

(Volitev v Pomjanu.) Minoli ponedeljek, torek, sredo in četrtek je volil III. razred. Ker je bila navzlic nečudenemu pritisku narodna zmaga gotova, pričeli so nasprotniki v zadnjem trenutku dosledno odklanjati narodne glasove, dočim so smeli od nasprotne strani tudi nevolilei glasovati. Ljudstvo je bilo strašno razburjeno, nastal je krik: „Mi se ne damo slepariti!“ Volitev je bila pretrgana. Koperska gospóda je pobegnila in v Pomjanu pustila svoje kočije. Lahonska krika je že skrajno predrzna. Kdaj bode konec temu nasilstvu?

(Pri občinski volitvi) v Predtrgu pri Radovljici je za župana izvoljen Anton Dolžan, za svetovalca Tomaž Vogelc in Anton Dežman.

(Stare poštné znamke), ki so od konca junija iz prometa, se morejo do konca tega meseca zamenjati pri vsakem poštnem uradu. Pozneje so brez vsake vrednosti.

(Praške izložbe) glavna dobitka sta 100.000 goldinarjev in 50.000 gld. Zrebanje že 15. oktobra.

Telegrami.

Iz Idrije, 20. septembra. Danes ob deveti uri je mestni zastop v slovesni seji imenoval velespoštovanega in mnogozaslužnega gospoda **Ivana Novaka**, viteza Franc-Josipovega reda, rudniškega nadsvetnika enoglasno svojim častnim občanom. Slava mu!

Rim, 20. septembra. Sveti oče je vsprejal prva dva tisoč francoskih romarjev; prinesli so ga na stolu (sedia gestatoria), bil je živahno pozdravljen. Kardinal Langenieux in grof Mun sta prečitala adresi. Sveti oče, ki je zdrav in stal 25 minut, je odgovoril v francoskem jeziku, da je Francija prva po znani okrožnici o delavskem vprašanju poslala svoje zastopnike delavskega stanu. Socialno vprašanje se ne da rešiti le z državno postavo, temveč le s pomočjo cerkve in sodelovanjem javne oblasti in človeške modrosti. Papež svari delavce pred socialisti, ki le delavce hujskajo in delajo nered. Delavci naj bi snovali društva pod pokroviteljstvom škofov, da si pomagajo v telesnem in duševnem oziru; dalje naj delavci varčno skrbé za svoje otroke. Vodniki romarjev so papežu poljubili nogo v dokaz udanosti in spoštovanja. Navzočih je bilo dvanajst kardinalov.

Pariz, 21. septembra. Ko je sinoči veliki knez Aleksej zapustil „maison doree“, skočila je k njemu neka oseba s klicem: „Vive Pologne!“ Na policiji je izpovedal, da je v Franciji naturalizovan Poljak.

Carigrad, 20. septembra. Minister Agop paša je padel s konja in se ubil.

London, 21. septembra. „Standard“ poroča: Iz Carigrada je došlo poročilo, da so vstasi vzeli glavno mesto v Jemenu, Sano; armenski Kurdi so pomorili mnogo kristijanov.

Valparaiso, 20. septembra. Bivši predsednik Balmaceda se je včeraj v Santiagu ustrelil.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprtje. — Cena steklenici 10 kr. (300—189)

Listnica uredništva:

G. A. P. v P. in drugim: V kratkem bodete zvedeli, kaj pomeni inserat „Od pluga do krone“. Le pogledite vsak dan zadnjo stran, a tudi prve ne prezrite.

Tuji.

18. septembra.

Pri Matiču: Pukič, Herzog, Ringer, Lamprecht, Trgovci; Takacs, potovalec, in Pollak, z Dunaja. — Kraus, trgovec, in Werbitsch, iz Gradca. — Terpotie, ravnatelj, iz Trbovelj. — Korosac, dijak, z Reke. — dr. Cola, odvetnik, s soprogo, iz Trsta. — Matelitsch, zasebnik, iz Dolenje Vasl. — Blumkauser, zasebnik, iz Nove Vasl. — Sajovic, zasebnik, iz Vaš. — Silic, potovalec, iz St. Valentina. — Weber, trgovec, z Gorenjeavstrijskega. — Pöller, trgovec, iz Monakovega.

Pri Stonu: Weiss, železniški uradnik; Marija Weiss, kontrolorjeva vdova; Bernstein, Breuer, potovalca; Jonas, Pender, Hirschfeld, trgovci, z Dunaja. — Taweleš, potovalec, iz Prage. — Zamparo, Masarathi, iz Trsta. — Govolnige iz Merana. — Horchi, zasebnik, z Reke. — Auman, pristav, s soprogo. — Petschar, trgovec z lesom, iz Beljaka. — Jessenko, stotnik, iz Přemisa. — Bettelheim, potovalec, iz Vel. Kaniže.

Pri avstrijskem caru: König, tovarnar, z Dunaja. — Ranher s soprogo iz Trliča.

Pri Južnem kolodvoru: Jakoučič iz Gorice. — Schorš, zasebnik, iz Celja. — Höllerman iz Opatije. — Welkhamer, železniški uradnik, s soprogo, z Dunaja.

Umrlj so:

17. septembra. Franc Klopčar, delavčev sin, 9 mesecev, Streliške ulice 11, skarlatina. — Anton Berlogar, čevljar, 68 let, Kravja dolina 11, Carcinoma faciei.

V bolnišnici:

16. septembra. Jožef Murnik, postrešček, 61 let, plućnica.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokriše na 24 ur v mm.
		razkornost v mm	toplotna po Celsiusu			
7. u. zjut.		739.9	9.2	brezv.	megla	
19. 2. u. pop.		739.2	20.8	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.		739.5	14.5	sl. zapad		
20. 7. u. zjut.		74.01	11.6	brezv.	megla	
2. u. pop.		73.79	23.0	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.		73.71	15.0	sl. svzh.		

Srednja temperatura obeh dni 14.8° in 16.5°, oziroma za 1.0° 2.7° nad normalom.

IV. izkaz darov za Prešernov spomenik.

Prenesek	462 gld. 96 kr.
Ivan Debelak, c. in kr. stotnik, v Ungváru	10 " 55 "
Višji realci v Ljubljani	10 " 55 "
Hrvatski in slovenski abiturijentje, zbrani na Prešernovem domu v Vrbi dne 4. avgusta	35 " 48 "
Notranjski dijaki na veselici v Planini dne 16. avgusta	50 " — "
Cerkljanski dijaki na veselici v Cerkljah dne 30. avgusta	10 " — "
Cisti dohodek dijaške veselice na Greti pri Trstu dne 30. avgusta	50 " — "
Dr. Ivan pl. Premerstein, c. kr. notar v Tolminu	10 " — "
Skupaj	638 gld. 99 kr.

V Ljubljani, dne 15. septembra 1891.

Anton Funtek, blagajnik.

Zahvala.

V imenu revne šolske mladine izreka podpisano šolsko vodstvo najtoplejšo zahvalo prirediteljem ter sodelovalcem veselice v Selcih 13. t. m. Posebno se še zahvaljuje pevovodji g. Kapusu, ki je blage volje vodil petje pri omenjeni veselici. Bog plati vsem sodelovalcem, kakor tudi slavnemu občinstvu, katero je pripomoglo k jako povoljnemu gmotnemu uspehu.

Šolsko vodstvo v Selcih,
dne 17. septembra 1891.

M. Bregant,
vodja.

Ključarskega učenca

takoj vsprejemem.

JANEZ NOVAK, ključarski mojster,
(1870) 3-3 Gradec, Neuthorgasse 13.

Od pluga do krone.

(1359) 12-7

Osem odlikovalnih kolajn!

Priznано najboljše

ročne harmonike

dobé se pri

Ivanu N. Trimmel-u

na DUNAJI, VII., Kaiserstrasse 74,
postajališče tramwaya, črta proti dvorcu.

(24-14) Največja zaloga

muzikalnega orodja,

zanesljiv izdelek, nizke cene.

Ceniki zastoj.

Zadnji mesec! **Velika loterija** Zadnji mesec!

praške razstave.

Glavna dobitka (1201 7)

100.000 gld., 50.000 gld.

priporoča **J. C. Mayer.**

Srečka po 1 gld. Srečka po 1 gld.

Z odpošiljanjem

jabolk namiznih in za mošt

prišel sem v soboto, dne 19. t. m.

Nadaljne ponudbe z naznanilom količine in najnižje cene sprejema

V. H. ROHRMANN,

(1377) 2-1
naslednik **JOS. STRZELBE** v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 21. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	90 gld. 35 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90 " 35 "
Zlata renta 4%, davka prosta	109 " 85 "
Papirna renta 5%, davka prosta	110 " 75 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1000 " — "
Kred tne akcije, 169 gld.	273 " — "
London, 10 funtov strl.	117 " 60 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 34 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	57 " 90 "

Dne 19. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	102 gld. 80 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 30 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	146 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	180 " 25 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100 " 30 "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 20 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2835	" — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " 75 "
Papirni rubelj	1 " 24 1/2 "
Laških lir 100	45 " 50 "

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju,
I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Raznu naročila izvrše se najtočneje.

Za nataganje glavnic priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

300.000 goldinarjev se dobi že 1. oktobra!

Dunajske komunalne promese

à 3 1/2% gld. in 50 kr. kolek. Glavni dobitek 200.000 gl.

Tisine promese

à 2 gld. in 50 kr. kolek. — Glavni dobitek 100.000 gld.

Obe vkupe le 6 goldinarjev.